

«EL NOSTRE AMBIENT SE MODERNISA»

Caldria redactar un *Diccionari Joan Maragall*. Posar-hi un nombre relativament limitat de lexemes –cinquanta?, seixanta?– i afegir-hi, en primer lloc, les aproximacions que l'autor mateix havia fet a aquells mots, encara que siguin contradictòries. A continuació, amb caràcters tipogràfics diferents, hi aniran les interpretacions que els col·laboradors del volum podrien aportar-hi, amb el punt de vista de lectors del segle XXI.

Penseu en la paraula «Modernisme». Si fullegem les *Obres Completes*, les definicions sortiran a dojo. Per raons de lexicalització, proposo començar per una de les més directes:

¿Por qué emplear el lenguaje sagrado de la poesía, el verso, para las pequeñas realidades?

La contra-reacción no podía menos de venir, y ha venido; el Romanticismo ha proseguido su carrera después de haberse estremecido con vagos presentimientos del alma.

Esto último, que es lo que caracteriza el fondo del movimiento que aquí se llama modernista, es lo que ha dado a veces a la voz de los maestros una entonación de solemnidad.

L'incipit de l'article –recordem-ne el títol: «Énfasis literario»– ens ho havia anunciat de manera dràstica i, mireu per on, amb una esplèndida antilogia entre contingut i expressió: «Nuestra generación literaria es enfática: dice las cosas con demasiada solemnidad». Més pompós que així...

En fi, sabem que l'entrada en qüestió ocuparia, com a mínim, quatre o cinc pàgines d'«autor» en el nostre *Diccionari*; però quant espai necessitaria l'estudiós encarregat de posar-hi ordre, endreçar-ho tot i filtrar-ho a través d'una lectura crítica abans de tancar l'explicació mentre ja pensa en la remissió al lema «generació»?

Potser li seria útil el dossier que Maria Planellas i Gemma Bartolí han enllestit per a aquest número de l'*Haidé*. Perquè el *quid* que emergeix de les contribucions que hem rebut és la comunicació que els altres escriptors han mantingut amb Maragall, amb els diferents graus de llunyania o proximitat, el tipus de relació vertical o *inter pares* que hi ha anat construint. A poc a poc, la flor que duu als pètals els

noms d'aquests autors-amics ha badat tot deixant veure els lligams recíprocs que els unien a la base. Fins al punt que hem hagut d'ajornar la publicació de la meitat dels articles de cara al número següent perquè, des de la voluntat inicial de contenció respecte a la tria d'aquests companys de viatge, hom ha arribat a copsar la possibilitat de traçar un mapa de protagonistes del Modernisme connectats amb totes les línies i tendències que recorrien l'eclèticisme del moviment.

I tanmateix, ha quedat una petita zona de foscor. Perquè hem de reconèixer que el substantiu masculí *autors* que hem fet servir fins ara no representa una fórmula gramatical genèrica i inclusiva sinó tot el contrari, i encara se'ns fa difícil anar més enllà de les poques excepcions –Víctor Català, *in primis*, i Dolors Monserdà després (perquè per alguna cosa serveixen els anys literaris)– per obrir-nos a un ventall d'escriptores que hi eren i que mereixen un reconeixement positiu –i, per què no?, també negatiu en cas que calgués– de la seva trajectòria. Ens hi hem esforçat, però. I la segona part del dossier hauria de deixar constància de les nostres intencions.

A la secció dedicada als estudis bibliogràfics, l'article d'Aitor Quiney va més enllà de l'anàlisi d'un «llibre ideal» i se centra en els volums editats per L'Avenç, mentre que, en l'espai dedicat a la «casa» d'un escriptor, Carme Torrents ens acompanya a visitar el Museu Verdaguer de Folgueroles. Els dos articles que integren la «Vària» toquen, respectivament, la interpretació de Mozart i Bach que fan Ors i Maragall, i la influència d'aquest últim en Joan Vinyoli.

Si no s'especifica altrament, els textos maragallians i prefabrians seran tractats respectant els criteris d'edició establerts [en aquest article](#). Ara bé, per qüestions d'indexació i internacionalització de la revista, a partir d'aquest número farem servir, com a sistema de citacions i referències bibliogràfiques, el *New MLA Style*) amb alguna petita adaptació que expliquem a les «Normes de presentació d'originals» que trobareu a les pàgines finals.

Haidé no hauria arribat a existir sense el suport ideològic i pràctic de la Dra. Glòria Casals. I és un plaer dedicar-li aquest número de la revista com a homenatge en ocasió de la seva jubilació.

Francesco Ardolino